

**Przedmiotowy System Oceniania z historii
w Gimnazjum Publicznym im. Ks. B. Markiewicza
w Pruchniku**

Przedmiotowy System Oceniania jest zgodny z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) z historii jest również zgodny z podstawą programową z historii dla gimnazjum, programem nauczania i ze Statutem Gimnazjum Publicznego w Pruchniku.

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z HISTORII

I. OBSZARY OCENIANIA:

1. Wiadomości - stopień rozumienia i zapamiętania nabytych informacji) oraz korelowanie ich z wiedzy wyniesionych z innych lekcji.
2. Umiejętności - udziału w dyskusji, selekcji problemów, formułowania sądów, obrony własnego zdania, argumentacji, zadawania pytań, wyciągania wniosków, a także korzystania i gromadzenia informacji z podręcznika, słowników, encyklopedii, prasy, tekstów źródłowych, Internetu, oprogramowania komputerowego.
3. Różne przejawy aktywności intelektualnej, w tym rozumienie tekstów i instrukcji, praca indywidualna i w zespole, sprawne wykonywanie powierzonych zadań.
4. Orientacja w bieżących wydarzeniach życia politycznego, społecznego i gospodarczego w Polsce i na świecie.
5. Obowiązkowość i systematyczność w pracy – np. staranne prowadzenie zeszytu, notatek, odrabianie zadań domowych.

II. PRZEDMIOTEM OCENY Z HISTORII JEST:

1. Wiedza merytoryczna i gotowość do pamięciowej jej reprodukcji.
2. Rozumienie i umiejętność interpretacji faktów.
3. Praca ze źródłem historycznym, umiejętność pracy z materiałem kartograficznym, ikonograficznym, statystycznym, itp.
4. Formułowanie wypowiedzi ustnej.
5. Przygotowanie (odpowiedzi) pracy pisemnej (referat, prasówka, itp.).
6. Aktywność ucznia na lekcjach i w pracy pozalekcyjnej.

III. SPOSOBY I FORMY OCENIANIA - *Kontrakt z uczniami:*

1. Ocenie podlegają wiadomości i umiejętności określone programem nauczania.
2. Wykaz wiadomości i umiejętności przedstawiony jest uczniom i rodzicom na początku każdego roku szkolnego.
3. Pomiar osiągnięć ucznia odbywać się będzie według zasad pomiaru dydaktycznego (przy zachowaniu takich jego właściwości, jak obiektywizm pomiaru, trafność, rzetelność i obiektywizm punktowania) .za pomocą następujących narzędzi:

Testu i sprawdzianów pisemnych z zadaniami:

zamkniętymi (na dobieranie, wielokrotnego wyboru, prawda – fałsz),
otwartymi (krótkie odpowiedzi, teksty z luką, tabele, krzyżówki).

Krótkich kartkówek obejmujących treści z trzech ostatnich zajęć.

Materiałów źródłowych: kartograficznych, statystycznych, tekstów prasowych i aktowych.

Odpowiedzi ustnych – polegających na sprawdzeniu umiejętności ucznia w zakresie rozumienia problemu, związków przyczynowo – skutkowych, postaw i przekonań.

Aktywności ucznia na zajęciach edukacyjnych(w tym praca w grupie oraz praca samodzielna).

Zadań domowych i prac długoterminowych (np.: projekt, portfolio lub prasówka).

Udziału uczniów w konkursach.

4. Skala ocen zawiera stopnie od 1 do 6 rozszerzone o „+” z wyjątkiem „+1”.
5. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (z 3 ostatnich) i poprawienia jednej odpowiedzi ustnej, nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji powtórzeniowej, sprawdzianu, kartkówki i testu podsumowującego semestr.
6. Sprawdziany pisemne, testy, kartkówki i odpowiedzi ustne są obowiązkowe.
7. Sprawdziany pisemne dotyczące materiału z całego działu są zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej, uczniowie znają zakres materiału i kryteria wymagań.
8. Jeżeli uczeń opuścił sprawdzian pisemny z przyczyn losowych, to powinien go napisać w ciągu tygodnia od dnia powrotu do szkoły.
9. Uczeń może poprawić ocenę ze sprawdzianu i kartkówki w ciągu tygodnia od dnia otrzymania poprawionej pracy, z wyjątkiem testu podsumowującego całe półrocze.
10. Oceny wystawiane przez nauczyciela są jawne i uzasadnione.

11. Uczeń ma obowiązek prowadzenie zeszytu przedmiotowego oraz zeszytu ćwiczeń, oraz uzupełnienia go w przypadku nieobecności w szkole.

12. Uczeń nie może poprawić oceny niedostatecznej otrzymanej za zadanie domowe.

13. Uczeń ma prawo wglądu do pracy i zapoznania się z błędami, ewentualne wyjaśnienie ich przez nauczyciela.

14. Nie ocenia się ucznia w trudnej sytuacji losowej i po dłuższej nieobecności w szkole do tygodnia po powrocie na zajęcia.

15. Uczeń, który opuścił więcej niż 50% zajęć, nie może być klasyfikowany z przedmiotu.

IV KRYTERIA OCENY POSZCZEGÓLNYCH FORM AKTYWNOŚCI UCZNIĄ:

Test i sprawdziany pisemne:

- Test podsumowujący obejmuje materiał z całego semestru, a sprawdzian dotyczy jednego działu. W każdej klasie przewiduje się jeden test podsumowujący i trzy pisemne sprawdziany. Stosuje się podział na grupy.

W zależności od zdobytych punktów uczniowie otrzymują następujące stopnie:

100% celujący

99% – 95% + bardzo dobry

94% – 90% bardzo dobry

89% – 80% +dobry

79% – 70% dobry

69% – 60% + dostateczny

59% - 50% dostateczny

49% - 40% + dopuszczający

39% - 30% dopuszczający

29% - 20% + niedostateczny

19% - 10% niedostateczny

Punktacja dla uczniów z dysfunkcjami:

90%-celujący

89%-85% +bardzo dobry

84% 80% bardzo dobry

79%-70% + dobry

69%-60% dobry

59%-50% + dostateczny

49%-40% dostateczny

30%-30% +dopuszczający

29%-20% dopuszczający

10%-10% + niedostateczny

9%-0% niedostateczny

Sprawdziany nauczyciel sprawdza w ciągu dwóch tygodni.

a) Krótkie kartkówki :

Kartkówki 10 – 15 minutowe są obowiązkowe, będą niezapowiedziane i nie podlegają poprawie .Ich zakres treści obejmuje trzy ostatnie lekcje.

b) Analiza tekstów źródłowych: materiału kartograficznego, historycznego i statystycznego:

Umiejętności analizy wymienionych źródeł informacji będą sprawdzane przez udzielanie odpowiedzi na postawione pytania do jednego lub kilku zestawionych w całość problemową materiałów źródłowych. Kryteria oceny takie jak przy odpowiedzi ustnej.

c) Odpowiedzi ustne:

Na odpowiedź ustną składa się zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażanie sądów, stawianie tez lub hipotez, uzasadnienie, stosowanie odpowiedniej dla przedmiotu terminologii, sposób prezentacji. Dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny.

e) Aktywność ucznia na lekcji:

Za poprawną odpowiedź, której uczeń udziela podczas lekcji, będzie przyznawany plus(+). Pięć plusów powoduje wpisanie do dziennika oceny bardzo dobrej. Pasywna postawa ucznia w czasie lekcji powoduje wystawienie uczniowi znaku (-) . 3 minusy powoduje wpisanie do dziennika oceny niedostatecznej.

Natomiast praca w grupach będzie polegała na efektywnym współdziałaniu w zespole, planowaniu i ocenianiu własnego uczenia się, skutecznym porozumiewaniu się w różnych sytuacjach, rozwiązywaniu problemów w twórczy sposób. Będzie oceniania przez ucznia - jako element samooceny – oraz przez nauczyciela nadzorującego sprawdzającego pracę grup, przy uwzględnieniu następujących faz:

- zaangażowania,

- badania,
- przekształcania,
- prezentacji.

f) Prace długoterminowe:

Uczeń sam decyduje czy podejmie wykonać się pracę długoterminową. Termin prezentacji prac ustala wspólnie z nauczycielem. Tematy prac ustala nauczyciel, uczeń dokonuje wyboru tematu. Ocenie podlegają następujące elementy pracy:

- wykazanie się zrozumieniem istoty problemu
- precyzja i jasność wypowiedzi
- umiejętność wnioskowania
- sposób prezentacji, estetyka

g) Prace domowe:

Co najmniej dwie oceny w ciągu semestru. Ocenie podlegają : samodzielność, estetyka i poprawność rzeczowa.

h) Udział uczniów w konkursach przedmiotowych – aktywność pozalekcyjna:

konkursy szkolne:

- trzy wyniki najwyższe (trzy pierwsze miejsca) – stopień celujący
- wyniki na poziomie wyższym niż przeciętny – stopień bardzo dobry

konkursy pozaszkolne:

- awans do następnego etapu – stopień celujący
- udział w eliminacjach wojewódzkich oraz zdobycie tytułu laureata lub finalisty – stopień celujący na koniec roku szkolnego.

V STANDARDY OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ:

Ocenę CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- ma postawę wybitnie twórczą, w 100% opanował treści programowe zawarte w podstawie programowej,
- w swych działaniach jest bardzo samodzielny, innowacyjny i twórczy;
- umiejętnie korzysta ze wszelkich dostępnych źródeł informacji, potrafi je gromadzić, selekcjonować, syntezować i analizować. Są one podstawą do tworzenia wartościowych pod względem merytorycznym i dydaktycznym prac;
- może osiągać sukcesy w różnego rodzaju konkursach szkolnych, pozaszkolnych i olimpiadach;
- dostrzega związki przyczynowo-skutkowe w szerszym kontekście;
- wykazuje się bardzo aktywną postawą w czasie lekcji, bierze udział w pracy zespołów uczniowskich, często pełni rolę ich lidera.

Ocenę BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- ma niewielkie braki w opanowaniu podstawy programowej;
- wykazuje duży stopień samodzielności i aktywności w pracy na lekcji i pozalekcyjnej;
- w czasie pracy w grupach inicjuje zadania, niekiedy pełni rolę lidera.;
- potrafi samodzielnie łączyć i interpretować poznane fakty;
- stara się korzystać z różnych źródeł informacji;
- dostrzega związki przyczynowo-skutkowe wszystkich wydarzeń historycznych.

Uczeń z oceną DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- opanował większość treści programowych oraz posiada niezbędne umiejętności;
- posiada zasób wiedzy i umiejętności pozwalający na całościowe zrozumienie omawianych zagadnień;
- dostrzega związki przyczynowo-skutkowe większości wydarzeń historycznych omawianych w trakcie lekcji;
- aktywnie pracuje w trakcie lekcji pod kierunkiem nauczyciela;
- w czasie zajęć w grupach uczestniczy aktywnie pod kierunkiem lidera grupy, wypełnia powierzone zadania.

Uczeń z oceną DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności oraz wiadomości w zakresie niezbędnym do zrozumienia procesu dziejowego;
- posiada zasób wiadomości pozwalający na łączenie ich w ciągi przyczynowo-skutkowe, chociaż obraz przeszłości w świadomości takiego ucznia jest mocno uproszczony;
- wykazuje się postawą zazwyczaj odtwórczą, tzn. wykonuje polecenia nauczyciela, ale sporadycznie wykazuje się aktywnością. Wykonuje łatwiejsze zadania.

Ocenę DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- opanował tylko najbardziej elementarne umiejętności i wiadomości;
- posiada wiedzę bardzo wycinkową, ograniczającą się do najważniejszych faktów. W wielu przypadkach jest to wiedza epizodyczna.
- ma trudności z myśleniem przyczynowo-skutkowym i potrafi określić zachodzące związki przy pomocy pytań naprowadzających zadawanych przez nauczyciela.
- nie przejawia aktywności na lekcjach, wykonuje wyłącznie polecenia nauczyciela.

Ocenę NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował umiejętności i wiedzy nawet w zakresie wymaganym na ocenę dopuszczającą;
- nie pracuje na lekcjach;
- nie jest w stanie rozwiązać prostych problemów, ponieważ pojęcia i fakty poznane na lekcjach są mu obce;
- nie przejawia jakiegokolwiek aktywności na lekcjach;
- nie korzystał z zajęć dydaktyczno-wyrównawczych.

VI KRYTERIA WYSTAWIENIA OCENY PÓŁROCZNEJ I ROCZNEJ:

Przy wystawianiu stopnia na koniec półrocza bierze się pod uwagę jego wagę. Największą wagę mają stopnie z testu i pisemnych sprawdzianów, udział w konkursie przedmiotowym, prace długoterminowe, następnie kartkówki, odpowiedzi ustne, aktywność na lekcji, konkursy szkolne, zadania domowe i zeszyt ćwiczeń.

Lp.	Elementy oceny	Waga oceny	Średnia ocen	% średniej ocen
-----	----------------	------------	--------------	-----------------

1.	Testy, sprawdziany pisemne	30%		
	Krótkie sprawdziany	5%		
	Odpowiedzi ustne	5%		
	Aktywność na lekcji	5%		
	Prace długoterminowe	10%		
	Zeszyt i zadania domowe	5% i 5%		
	Konkursy szkolne	5%		
	Konkursy pozaszkolne	30%		

Każda średnia / wypadkowa ocen przyporządkowana jest do oceny półrocznej / rocznej wg poniższej tabeli:

Średnia	Ocena półroczna / roczna
0 – 1.49	Niedostateczny
1.50 – 2.49	Dopuszczający
2.50 – 3.49	Dostateczny
3.50 – 4.49	Dobry
4.50 – 5.49	Bardzo dobry
5.50 – 6.0	Celujący

VII. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana końcoworocznej oceny z historii.

Uczeń ma prawo wnioskować do nauczyciela o podwyższenie oceny o jeden stopień w terminie nie dłuższym niż 3 dni od otrzymania informacji o przewidywanej dla niego rocznej ocenie klasyfikacyjnej.

O podwyższenie przewidywanej oceny mogą ubiegać się uczniowie, którzy:

- wykazują się usprawiedliwioną nieobecnością przez co najmniej 30 dni nauki w sposób ciągły
- spotkały ich zdarzenia losowe mogące mieć istotny wpływ na wyniki z danego przedmiotu
- brali udział i osiągnęli sukcesy w olimpiadach, konkursach, zawodach lub turniejach (dotyczy wnioskowania o ocenę najwyższą).

Z wnioskiem o podwyższenie oceny może wystąpić uczeń, jeśli spełnia następujące warunki:

- był obecny na wszystkich zapowiedzianych pisemnych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności,
- wszystkie jego nieobecności na zajęciach z danego przedmiotu są usprawiedliwione. Egzamin przeprowadza się w formie ustnej i pisemnej. Stopień trudności powinien odpowiadać kryteriom stopnia, o który ubiega się uczeń. Nauczyciel może na podstawie przeprowadzonego egzaminu:
 - podwyższyć ocenę w przypadku pozytywnego wyniku egzaminu,
 - pozostawić ocenę ustaloną w przypadku negatywnego wyniku egzaminu.

Ocena ustalona przez nauczyciela jest ostateczna.

VIII. INFORMACJA ZWROTNA:

A) nauczyciel – uczeń:

1. Nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do każdej oceny.
2. Nauczyciel pomaga w samodzielnym rozwoju ucznia, motywuje go do dalszej pracy.
3. Oceny wpisywane są do dziennika lekcyjnego.
4. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego ustnie informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych i kryteriach oceniania oraz umieszcza PSO na stronie internetowej szkoły.

B) nauczyciel - rodzic

1. Nauczyciel przekazuje informacje rodzicom o aktualnym stanie rozwoju i postępach dziecka w nauce na wywiadówkach, indywidualnych konsultacjach i rozmowach.
2. Dostarcza rodzicom informacji o trudnościach i uzdolnieniach ucznia.
3. Przekazuje wskazówki do pracy z uczniem.

C) nauczyciel – wychowawca klasy

Nauczyciel informuje wychowawcę klasy o aktualnych osiągnięciach i ewentualnych trudnościach uczniów w nauce.

Opracowała: mgr Katarzyna Kos

